

TALE VED DEN 50. UNGDOMSKONFERANSE 10. MAI 1976

Herr formann, medlemmer av Statens ungdomsråd - gode ungdomsledere.

På vegne av Regjeringen takker jeg for innbydelsen til å komme hit til den 50. ungdomskonferanse. Det er i seg selv en begivenhet at man kontinuerlig uten avbrudd har kunnet avvikle disse konferansene, bestående av representanter fra så mange organisasjoner.

Dette tyder på at det er behov for et forum hvor

- 2 -

ulike ungdomsorganisasjoner kan møtes til drøfting av felles problemer, utveksling av erfaringer og ikke minst kunne opptre samlet overfor myndighetene.

Det sentrale ungdomssamarbeidet i Norge er, så vidt jeg kjenner til, noe spesielt i forhold til de fleste land i Vest-Europa. Mens organisasjonene i disse land har sine egne samarbeidsorgan, uten medvirken fra myndighetene, kom de norske ungdomskonferansene i gang etter initiativ av myndighetene. Ganske snart fikk vi det første Statens ungdomsråd hvor organisasjonene fikk flertall fra første stund. Dette prinsipp er opprettholdt. At Statens ungdomsråd og konferansene

har et departementskontor som sekretariat er også spesielt for vårt land.

Så vidt jeg kjenner til, har det ikke vært reist innvendinger mot denne samarbeidsform, og det skulle tyde på at organisasjoner og myndigheter her er på talefot. Det er unødvendig for meg i denne forsamling å understreke verdien av de frivillige ungdomsorganisasjonenes arbeid, og den betydning disse har i vårt demokratiske samfunn. I denne forbindelse er det tilstrekkelig å peke på den skolering og den praktiske trening som foregår på alle plan i organisasjonene.

Det er sagt at dagens ungdomsledere er morgendagens ledere av vårt samfunn, og tar man for seg deltakerlistene over de som har møtt på disse konferansene gjennom årene, vil en få dette bekreftet.

Det er imidlertid klart at situasjonen i vårt land i dag er en helt annen enn da det norske ungdomssamarbeidet tok til i 1951. Dengang dekket ungdomsorganisasjonene stort sett ungdommens behov for fritidstilbud. Stortinget, som den gang foretok de første bevilgninger til ungdomsarbeidet, vurderte også situasjonen ut fra tillit til organisasjonenes evne til å løse oppgavene. Disse skulle gjøre jobben. Staten, fylker og kommuner skulle først og fremst hjelpe organisasjonene i deres arbeid.

Ungdommens livssituasjon i dag er en annen. Denne situasjonen er drøftet i innstillingen om ungdomsarbeidet i Norge fra 1971 og i kulturmeldingene. Ved behandlingen av disse meldingene har Stortinget sluttet seg til Hauglin-komiteens hovedprinsipp at "det er det offentliges

plikt å legge forholdene til rette for et bedre fritidsmiljø, og at det er ungdoms rett å bli møtt med varierte fritidstilbud som i størst mulig grad dekker deres behov og ønsker".

Det synes å herske full enighet om at det offentlige på alle plan aktivt må gå inn for å imøtekomme dette prinsipp.

Med utgangspunkt i kulturmeldingene overførte staten i 1975 om lag 20 mill.kroner til kulturarbeid i kommunene. I år er det overført om lag 29 mill.kroner til kulturarbeid i fylker og kommuner. Det er forutsetningen at disse bevilgninger skal økes i årene framover.

Ungdoms- og idrettsarbeidet kan få støtte til sine aktiviteter av disse midler.

Foreløpige undersøkelser viser at ungdoms- og idrettsarbeidet har fått en vesentlig del av midlene.

Overføringsmidlene kommer i tillegg til andre bevilgninger til ungdoms- og idrettsarbeidet i fylker og kommuner.

Støtten til ungdomsorganisasjonenes sentrale virksomhet har økt fra 2,3 mill.kroner i 1971 til 6,8 mill.kroner i 1976 over den budsjettpost som administreres og fordeles gjennom Statens ungdoms- og idrettskontor etter innstilling fra Statens ungdomsråd.

En tredobling av statens bevilgninger i løpet av fem år er i og for seg en sterk økning. Jeg er imidlertid kjent med at et økonomiutvalg nedsatt av Statens ungdomsråd finner det nødvendig med en betydelig økning ut over dette nivået. Regjeringen vil vurdere denne utredningen så snart den er sluttbehandlet av Ungdomsrådet og oversendt myndighetene.

I denne forbindelse vil jeg også peke på at det til sammen bevilges betydelige midler over andre departementers budsjetter til forskjellige former for barne- og ungdomsarbeid, og at en rekke kommuner har store bevilgninger til ungdomsarbeid.

Regjeringen har, som dere kjenner til, et eget ungdomsutvalg direkte knyttet til Statsministerens kontor. Gjennom årene har det vært foretatt flere spesialutredninger om ungdomsspørsmål, men det har ikke tidligere vært gjort noen samlet vurdering av de problemer de unge stilles overfor i det moderne samfunn, og hvilken holdning og politikk denne situasjon krever fra samfunnets side. Regjeringens ungdomsutvalg har fått et slikt omfattende og krevende mandat.

Utvalget har levert flere temahefter, og Regjeringen venter at utvalget i løpet av dette året vil legge fram

---

sin første innstilling med forslag til administrasjonsordning for ungdomsarbeidet, bl.a. plassering i sentraladministrasjonen, og forslag til økonomiske støtteordninger.

Et viktig problem for seg er den gruppe ungdom som ikke slutter seg til organisasjonene. Her kommer også myndighetenes ansvar inn. Ikke nødvendigvis slik at disse selv behøver administrere tiltakene, men de må sørge for at mulighetene for å kunne sette disse i gang sikres.

I dag er det i hovedsak kommunene som står for dette arbeidet, og det gir normalt sikkerhet for kontinuerlig virksomhet. Dette tror jeg er viktig. Mange steder vil imidlertid et samarbeid med ulike organisasjoner være ønskelig, og flere kommuner har slike samarbeidsprosjekter

i gang.

Det er ellers grunn til å understreke at en ungdom ikke nødvendigvis verken behøver stå tilsluttet noen organisasjon eller delta i fritidsklubbvirksomhet for å være en tilfreds, harmonisk og aktiv medspiller i vårt samfunn.

Et spørsmål som vel opptar alle organisasjonsfolk, er dette: Bli man avhengig og ufri når man mottar offentlig støtte? Det er klart at ettersom den offentlige støtten til ungdomsarbeid øker sentralt, regionalt og lokalt, bidrar dette til at organisasjonene kan legge opp et aktivitetsnivå større enn hva man ellers kunne ha gjort. For så vidt kan man si det er oppstått et avhengighetsforhold. Jeg tror imidlertid ikke at dette er farlig så lenge myndighetene ikke setter betingelser som er

uforenlig med organisasjonenes frie stilling.

For å sikre at offentlige midler brukes forsvarlig, må det kreves en viss rapportvirksomhet for mottatt støtte. Denne må imidlertid ikke bli for detaljert, men innskrenke seg til det rent budsjettmessige og formelle som viser hvordan støtten er disponert. Jeg har tro på at vi i så måte kan finne forsvarlige samarbeidsformer også i framtida enda om det offentliges engasjement skulle bli vesentlig sterkere enn i dag.

Nå ville det være hyggelig - og noen venter det kanskje - om jeg på Regjeringens vegne kunne avgi brage løfter i form av konkrete tilsagn om økt støtte. Det kan og vil jeg ikke, men jeg kan love at Regjeringen, og jeg tror Stortinget, er innstilt på å styrke det

frivillige ungdomsarbeidet og innsatsen for de unge i det hele.

Likevel tror jeg at størrelsen av offentlig støtte til det frivillige ungdomsarbeidet aldri vil være det avgjørende for dette arbeids framtid.

Det avgjørende vil alltid være hva organisasjonene står for, og innsatsen fra de titusener av ledere og medlemmer.

Jeg har tro på organisasjonene. De utgjør et viktig element i samfunnet. De har også vist at de kan tilpasse seg de nye krav som stilles etter hvert. Nye organisasjoner dukker også opp i takt med samfunnsutviklingen.

Vårt mål må være at organisasjonene og det offentlige på alle plan samarbeider om å løse de oppgaver som møter oss i et moderne samfunn.
